

प्रदेश लोक सेवा आयोग

गण्डकी प्रदेश

प्रदेश कृषि (भेटेरिनी)/वन/इन्जिनियरिङ/शिक्षा सेवाका सबै समूह/उपसमूहका नवौं तहका पदको

अन्तरतह, खुला र आन्तरिक प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमलाई दुई भागमा विभाजन गरिएको छः

भाग १ लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क : २००

भाग २ अन्तर्वाती

पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना

पत्र	विषय	खण्ड	प्रश्नको प्रकार	अङ्क विभाजन	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन / सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र व्यवस्थापन	छोटो उत्तर	१० प्रश्न × ५ अङ्क = ५० अङ्क	१:३० घण्टा	५०	४०
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	लामो उत्तर	५ प्रश्न × १० अङ्क = ५० अङ्क	१:३० घण्टा	५०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		विश्लेषणात्मक समीक्षा	४ प्रश्न × १५ अङ्क = ६० अङ्क	३ घण्टा	१००	४०
			विश्लेषणात्मक समीक्षा र समाधानमूलक उत्तर	२ प्रश्न × २० अङ्क = ४० अङ्क			

द्रष्टव्य :

- एकै पाठ्यक्रमबाट दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिइनेछ।
- माथि उल्लेखित सबै सेवा अन्तर्गतका समूह/उपसमूहहरूको पाठ्यक्रमको प्रथमपत्र खण्ड (क) को विषयवस्तु एउटै हुनेछ, तर प्रथमपत्र खण्ड (ख) र द्वितीयपत्र सेवा, समूह सम्बन्धी पाठ्यक्रम समूह अनुसार फरक फरक हुनेछ।
- प्रथमपत्र खण्ड (क) को लिखित परीक्षा सेवागत रूपमा अर्थात् एउटा सेवा अन्तर्गतका समूह/उपसमूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एउटै दिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) को परीक्षा समूह/उपसमूह अनुसार एउटै दिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ। यसैगरी द्वितीयपत्रको परीक्षा पनि समूह/उपसमूह अनुसार एउटै दिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ।
- प्रथमपत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) र द्वितीयपत्रको प्रत्येक प्रश्नको लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

गण्डकी प्रदेश

प्रदेश कृषि (भेटेरिनरी)/वन/इन्जिनियरिङ/शिक्षा सेवाका सबै समूह/उपसमूहका नवौं तहका पदको

अन्तरतह, खुला र आन्तरिक प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

५. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अङ्ग्रेजी अथवा नेपाली र अङ्ग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
६. प्रश्नहरू नेपाल र गण्डकी प्रदेशको सन्दर्भमा सोधिने छन्।
७. समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ:
  - (क) पहिलो भागमा: समस्याको पहिचान।
  - (ख) दोस्रो भागमा: समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति, कानून र कार्यक्रम।
  - (ग) तेस्रो भागमा: समस्या समाधानको लागि सुझाव।
  - (घ) चौथो भागमा: सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने उपयुक्त तरिका।
८. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
९. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनोट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सहभागिता गराइनेछ।
१०. पाठ्यक्रम लागू मिति: २०८२/११/१२

प्रदेश लोक सेवा आयोग

गण्डकी प्रदेश

प्रदेश कृषि (भेटेरिनी)/वन/इन्जिनियरिङ/शिक्षा सेवाका सबै समूह/उपसमूहका नवौं तहका पदको
अन्तरतह, खुला र आन्तरिक प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : खण्ड (क) प्रशासन र व्यवस्थापन: अङ्क ५०

१. राज्य र सरकार

- १.१ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.२ सार्वजनिक नीति निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन
- १.३ विद्यमान नेपालको संविधान

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
- २.२ कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरू
- २.३ आर्थिक प्रशासन— बजेट निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन

३. व्यवस्थापन

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा
- ३.२ व्यवस्थापनमा नेतृत्व, प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्त्व
- ३.३ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

४. विकासका आयामहरू

- ४.१ विकास प्रशासनको अवधारणा
- ४.२ विकासमा जनसहभागिता
- ४.३ आवधिक योजना
- ४.४ नयाँ विकास
- ४.५ विकेन्द्रीकरण
- ४.६ गरीबी निवारण
- ४.७ सुशासन
- ४.८ विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
- ४.९ जनसंख्या र बसाइँसराइ

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ५.२ कानूनी राज्य

प्रदेश लोक सेवा आयोग

गण्डकी प्रदेश

प्रदेश कृषि (भेटेरिनरी)/वन/इन्जिनियरिङ/शिक्षा सेवाका सबै समूह/उपसमूहका नवौं तहका पदको अन्तरतह, खुला र आन्तरिक प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

५.३ मानव अधिकार

५.४ लैङ्गिक सवाल (Gender Issues)

५.५ आरक्षण र सकारात्मक विभेद

५.६ प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व

६. नेपाली समाज र यसको बनोट

६.१ नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समूहहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन

६.२ आदिवासी, जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरूको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरू, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू

प्रथम पत्र खण्ड (ख) सेवा समूह सम्बन्धी सामान्य विषय

अङ्क: ५०

१. सेवासँग सम्बन्धित ऐन र नियमहरू

१.१ निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५०

१.२ प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ र गण्डकी प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०७९

१.३ नेपाल कृषि सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू २०५१

१.४ पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ र पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा नियमावली, २०५७

१.५ पशु वधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५ र पशु वधशाला र मासु जाँच नियमावली, २०५७

१.६ नेपाल पशु चिकित्सा परिषद् ऐन, २०५५ र नेपाल पशु चिकित्सा परिषद् नियमावली, २०५७

१.७ औषधि ऐन, २०३५ औषधि स्तर नियमावली र औषधि दफ्तर नियमावली, २०३८ का पशु सेवा/पशु स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित विषयहरू

१.८ खाद्य ऐन, २०२३ र खाद्य नियमावली, २०२७ अन्तर्गत पशुजन्य उत्पादनसँग सम्बन्धित प्रावधान तथा व्यवस्थाहरू

१.९ दाना पदार्थ ऐन, २०३३ र दाना पदार्थ नियमावली, २०४१

१.१० पशुपंक्षी, पशुपंक्षीजन्य उत्पादन, पशुपंक्षी उत्पादन सामग्री सम्बन्धी निर्धारित राष्ट्रिय गुणस्तार र सोको नियमन सम्बन्धी व्यवस्था

१.११ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (पशु सेवासँग सम्बन्धित प्रावधान तथा व्यवस्थाहरू)

१.१२ सहकारी ऐन, २०४८ र सहकारी नियमावली, २०५१

प्रदेश लोक सेवा आयोग

गण्डकी प्रदेश

प्रदेश कृषि (भेरेरिनीरी)/वन/इन्जिनियरिड/शिक्षा सेवाका सबै समूह/उपसमूहका नवौं तहका पदको
अन्तरतह, खुला र आन्तरिक प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

२. दीर्घकालीन योजना तथा नीतिहरू

- २.१ कृषि विकास रणनीतिमा उल्लेखित पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा सम्बन्धी नीति, अवधारणा तथा प्रावधानहरू
- २.२ आवधिक योजनामा पशु स्वास्थ्य/पशु सेवा सम्बन्धी नीति, कार्यनीति तथा कार्यक्रमहरू
- २.३ पशु सेवा/पशु स्वास्थ्य क्षेत्रमा ऋण लगानी र बीमा सम्बन्धी व्यवस्था
